

Xarxa Feminista

FULL INFORMATIU Núm. 41 · març 2009

Gendernauts: qüestionant l'estructura dels gèneres

El dissabte 13 de desembre vàrem projectar a Ca la Dona el documental *Gendernauts* per a després discutir-lo. Érem unes vint dones i el col·loqui va resultar d'allò més suculent, interessant i enriquidor.

Monika Treut, directora del documental *Gendernauts*, es defineix com una dona biològica que no s'adapta al paper femení definit per la nostra societat, una dona que una vegada i una altra ha vist que la seva sexualitat provocava confusió. La seva trilogia de documentals *Female Misbehavior* (1992), *Didn't Do It For Love* (1997) i *Gendernauts* (1999) ofereix retrats de dones lliures de tot conformisme que han xocat amb els límits imposats pel seu paper de dona i persones que qüestionen el binomi home/dona vivint en identitats de gènere que no s'ajusten a aquestes categories.

A *Gendernauts*, Treut ens situa a San Francisco, ciutat de referència per al moviment gai, lèsbic i transsexual, que en els últims anys ha esdevingut també un gran nucli de moviment transgènere i queer. Des d'aquest marc geogràfic Treut ens introdueix en una sorprenent gamma de personatges transgressors que comparteixen l'afinitat de refer els seus cossos i les seves vides. Això significa

travestisme, transexualitat i —potser el més interessant— zones intermitjies oficialment considerades inexplorades. Els aspectes mèdics d'aquests desplaçaments no s'evadeixen, encara que no tots els protagonistes en són partidaris, sinó que més aviat se situen en una perspectiva crítica del paper de la medicina pel que fa al control sobre els gèneres.

Gendernauts ens acosta a aquestes realitats a través de diversos personatges —sobretot FtM (canvi de dona a home), pocs

MtF (canvi de home a dona)—: Sandy Stone, teòrica cultural trans que ens parla sobre la mobilitat dels gèneres; la famosa i controvertida feminista i actriu porno Annie Sprinkle i el seu company FtM; l'antiga model de Penthouse Tornado; Susan Stryker, MtF, és una professora coneguda; els FtM Stafford, Texas Tomboy i Jordy Jones són artistes visuals i creadors de webs. Tots/es ells/es tenen en comú la seva determinació de viure d'una manera que els complau, sense cenyir-se a les restriccions dels rols sexuals pre-establerts.

**Reserveu-vos el
21 de març
(dissabte)**

**a les 10,30 h, per
assistir a
l'assemblea de la
Xarxa Feminista!**

**Com sempre,
a Ca la Dona
C/Casp, 38 pral.**

El seu sentit d'oposició i experimentació impregna la pel·lícula i proporciona molt del seu interès. Texas Tomboy, per exemple, rebutja totes les etiquetes, la qual cosa sorprèn a la "mare" que l'ha adoptat, Tornado. Stafford és un artista que contesta a la pregunta "És vostè un noi o una noia?" amb "sí." El documental parla de les varietats inacabables de gènere i ens en mostra algunes variants. Entre les entrevistes més interessants figura la de Hida Vilario, una persona intersexual. Hida habita feliçment en un indret intermig, entre els conceptes d'home i dona, potser el gènere més anticonvencional. Durant el col·loqui vam debatre

qüestions relacionades amb les identitats de gènere, les normes que les regeixen i les maneres que tenim de qüestionar-les. Vam comentar com les persones transsexuals, intersexuals i transgènere, que habiten cossos i identitats lluny d'aquestes normes qüestionen els conceptes d'home i dona, i com això pot fer trontollar les bases del sistema patriarcal.

Vam parlar també dels tractaments hormonals, dels seus efectes i de la situació legal actual de les persones trans a l'Estat Espanyol (que estan obligades a sotmetre's a tractaments d'aquest tipus, a més de passar per una sèrie de con-

sultes psiquiàtriques, per a poder accedir a un canvi de nom i "sexe" al DNI).

Ens vam fer preguntes al voltant de com totes i tots actuem d'alguna manera per a representar el nostre gènere o rol social en la relació social. Vam preguntar-nos també si les identitats de gènere són construccions socials o bé tenen altres fonaments (i val a dir que hi havia opinions de tots colors!).

En definitiva, va sorgir un debat intensíssim que ja tenim ganes de reprendre! Mirarem de continuar creant espais per a anar-hi pensant, reflexionant, treballant i, sobretot, revolucionant! I, és clar, us hi esperarem a totes!

Sexualitats en primera persona, femení, singular

L'objectiu principal d'aquests tallers serà respondre a la sol·licitud feta per algunes dones el dia de la jornada sobre sexualitats transgressores: reflexionar sobre la pròpia sexualitat compartint experiències amb altres dones.

Es tracta d'una proposta de dues trobades amb temàtiques relacionades: *Jo i el meu cos* i *Jo i els meus companys o les meves companyes sexuals*. En funció dels resultats, en podríem crear d'altres posteriorment.

Cadascuna de les sessions durarà aproximadament 3 ho-

res. El taller serà no directiu, és a dir, estarà enfocat com a grup de reflexió, coordinat per Flavia Limone Reina, psicòloga social, sexòloga i terapeuta de parelles.

En cada ocasió les preguntes i temes per a compartir seran proposats per les participants de manera anònima i sean escollits consensualment (és molt probable que no poguem arribar a parlar de totes les qüestions que voldríem...).

La coordinadora mirarà, a més a més, de tenir a mà cançons, fragments de pel·lícules, textos, etc, que puguin servir per a esti-

mular la nostra reflexió, divertir-nos i aprofundir en els temes.

El primer taller, *Jo i el meu cos*, es farà el dia 9 de maig

El segon taller, *Jo i les meves companyes i/o companys sexuals* serà el 23 de maig.

Ambdós a les 10:30 a Ca la Dona.

Tant per a assistir a un sol taller com a tots dos, és necessària **inscripció prèvia** al correu xarxafem@xarxafeminista.org, ja que les places són limitades. I és clar, la inscripció és totalment gratuïta!

Us hi esperem!

Amigues xarxeres i a partir d'ara... teranyinaires!

Vam pensar fer un llibre amb els textos de les aportacions de la trobada de l'octubre passat sobre "Sexualitats transgressores" per donar a conèixer pensaments, experiències, sabers i realitats que ens enriqueixen i poden interessar a moltes dones que no van poder participar en aquella trobada.

Mentre anàvem pensant en aquest llibre, ens hem anat engrescant i ens hem plantejat crear una col·lecció. Això significa assumir un doble compromís: d'una banda, en la continuïtat de les trobades anuals i, de l'altra, en la difusió i cura de les aportacions. Intentarem recollir, com sempre, la diversitat d'interessos i enfocaments que tenim totes plegades i, any darrera any, anar fent un pòsit de sabers i de vivències que ens ajudi a entendre el món i constitueixi un nou fil d'intercanvi i connexió.

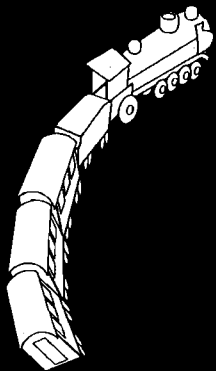
Com que ens agrada aquesta idea de sentir-nos formant part d'un teixit, d'una malla, vaja, de la Xarxa, hem triat el nom de TERANYINA per a la col·lecció perquè

expressa la idea d'estar embolicades i alhora atrapades entre nosaltres.

Abans de l'estiu estarà preparat el primer número i ja us avisarem de la presentació i de com farem la distribució que serà tant en paper com en suport digital.

Endavant les teranyinaires!

Us recordeu de les jornades de Còrdova? Doncs, aneu preparant bosses, motxilles i carmanyoles. Aquest any repetim: al desembre, per el pont de la Constitució, anirem a Granada. Un altre cop un tren ple de dones...

Dolors

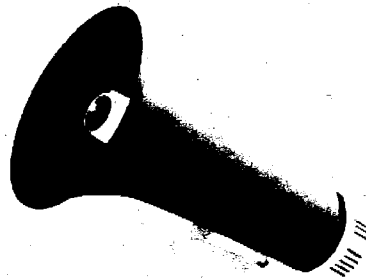
“Participar és transformar”.

De què va això?

Ja és hora de dedicar una petita reflexió a l'experiència dels “Tallers de participació” que la Xarxa Feminista ha anat realitzant des de l'any 2005. Tot va començar quan, durant la llarga preparació de les Jornades del 2006 (us en recordeu?), vàrem tenir la idea d'organitzar unes trobades sobre el tema de la participació amb dones de llocs i àmbits diferents, als quals no arribàvem amb facilitat. Va ser així com naixeren els primers tallers “Participar és transformar”.

De seguida ens vàrem adonar que es tractava d'una activitat que superava l'àmbit de les Jornades per moltes raons, però, fonamentalment, perquè estàvem parlant amb dones amb les quals mai ho havíem fet. A tot Catalunya existeixen grups de dones, associacions i agrupacions culturals que, d'alguna manera, vertebrun un territori femení molt més ampli del que ens pensem habitualment.

El contingut del taller es desenvolupa seguint un fil argumental que s'adapta a les dones que hi assisteixen i al tarannà de les que condueixen la sessió. Generalment es comença parlant de l'experiència vital de cadascuna per anar descobrint com la lluita personal no només ha tingut i té una dimensió col·lectiva, sinó que totes han estat protagonistes, d'alguna manera, dels canvis socials que s'han produït en les últimes

dècades en relació a les polítiques de les dones i a la seva llibertat.

Molt sovint els conceptes claus dels tallers són la sexualitat, el temps de les dones, la llibertat femenina, la cura... Són dimensions que existeixen en l'experiència de totes les dones, i més si parlem de dones grans, que han viscut de prop l'opressió patriarcal del franquisme i de la moral nacional-catòlica. Treure's el carnet de conduir, reconèixer i estimar la llibertat de les seves nêtes, parlar de l'avortament i del propi cos... són vivències que revelen, més enllà de la seva apàrent senzillesa, un món de relacions entre dones ben viu i conscient.

D'aquesta forma es posa de manifest l'existència d'un teixit de política, pensament i pràctica femenina i feminista sense el qual la majoria de canvis, conquestes i petits o grans avenços dels darrers cinquanta anys no només no s'haurien realitzat, sinó que no s'haurien pogut sostenir.

Parlem, a hores d'ara, de gairebé un centenar de tallers realit-

zats per tot Catalunya amb el suport de l'Institut Català de les Dones la majoria de vegades i de la Diputació de Barcelona.

Cal dir que els grups i les associacions de dones més actives treballen o s'han consolidat allà on existeix la feina del dia a dia de dones compromeses amb altres dones: regidores d'ajuntaments, tècniques d'igualtat, dones feministes.

Hem anat acumulant una experiència que ens ha permès connectar amb una realitat territorial molt àmplia i diversa que justifica i consolida la nostra pròpia existència com a xarxa de relació. Els tallers no haurien pogut existir sense la dedicació i el treball d'unes quantes intrèpidas xarxeres: la Mercè, la Neus, la Dolors, l'Àlícia, la Gemma, la Maria José, la Mireia, l'Azucena, la Marina...

Edita: Xarxa Feminista
Casp, 38, pral.
Tel. 93 302 65 45
Fax 93 412 39 96
xarxafem@xarxafeminista.org
www.xarxafeminista.org

Impressió: Gràfiques Falset, scp

Dipòsit Legal: T-1680/2004

Amb el suport de:
Diputació de Barcelona
Ajuntament de Barcelona
Institut Català de la Dona